

Rāznas Nacionālais Parks. Dabas aizsardzības pārvalde

Aktīvā atpūta

Par to liecina daudzie pilskalni, kulta vietas, kapsētas. Daudzo ūdeņu tuvumā cilvēki iekopuši saimniecības, mīlējuši, lolojuši bērņus un aizgājuši mūžībā. Varbūt tieši kāds no te kādreiz dzīvojušajiem cilvēkiem izdziedājis savus priekus un sāpes tautā tik iemīļotajās dziesmās „Aiz azara bolti bārzi”, „Aiz azara malni meži”, „Aiz azara augsti kolni”. Šo dziesmu apdares ietvertas koru dziesmu repertuāros. To melodijas skan kāzās līgavas mičošanas laikā, tās spēlē simfoniskie orķestri.

Rāznas ezera apkaimes teritorija ir unikāla, jo daudzie ūdeņi (upes, ezeri, strauti), krāšņā dabas ainava, notikumiem bagātā, taču maz pētītā un popularizētā novada vēsture, savdabīgais kulinārais mantojums, sakrālā un laicīgā māksla, tautas kultūras tradīcijas (dziesma, deja, amati, tautas tēpi) slēpj sevī bagātīgu dabas, izziņas un atpūtas tūrisma attīstības potenciālu. Tas, saimnieciski pareizi izmantots, var veicināt novada ekonomisko atdzimšanu ar tūrisma industrijas un to apkalpojošo uzņēmumu, kā arī bioloģiskās lauksaimniecības attīstību. Taču ļoti svarīgi, lai ekonomisko interešu dēļ neciestu daba, kas mums visiem tik dāsni dāvā savu skaistumu un bagātību.

2007.gada 1.janvārī ir stājies spēkā Rāznas nacionālā parka likums. Tas nozīmē, ka līdzās Latvijā jau esošajiem Gaujas, Ķemeru un Slīteres nacionālajiem parkiem arī zilo ezeru zemē Latgalē tagad ir savs nacionālais parks, kas pēc platības ir otrs lielākais – 53200 ha.

Rāznas nacionālais parks ir valsts nozīmes īpaši aizsargājama dabas teritorija. Nacionālais parks izveidots, lai saglabātu Rāznas ezera un ar to saistīto sugu un biotopu daudzveidību, teritorijas kultūrvēsturiskās un ainaviskās vērtības, kā arī veicinātu teritoriju nenoplicinošu saimniecisko attīstību, dabas tūrisma un ekoloģisko izglītību. Rāznas nacionālais parks ir arī Eiropas nozīmes aizsargājamā jeb NATURA 2000 teritorija.

Rāznas nacionālais parks ietver trīs rajonu teritorijas: Rēzeknes rajona Čornajas, Kaunatas, Mākoņkalna un Lūznavas pagastu daļas, Krāslavas rajona Andzeļu, Ezernieku un Andrupenes pagastu daļas un Ludzas rajona Rundēnu pagasta daļu.

Rāznas nacionālā parka teritorijā noteiktas trīs funkcionālās zonas: dabas lieguma zona, dabas parka zona, neitrālā zona.

Dabas lieguma zonas izveidotas, lai saglabātu īpaši aizsargājamās sugas un biotopus, kā arī aizsargātu cilvēku darbības mazpārveidotas ekosistēmas. Nacionālā parka teritorijā ir astoņas dabas lieguma zonas: Rāznas ezera salu, Soloju ezera, Mākoņkalna, Zosnas mitraines, Harčenu purva, Lielā Liepukalna, Ežezera, Litavņiku Mēness kalendāra dabas lieguma zona..

Dabas parka zona ir izveidota, lai nodrošinātu dabu saudzējošu saimniekošanas metožu pielietojumu teritorijās, kas piemērotas atpūtai un tūrismam, saglabātu dabas ainavu un kultūrainavu, samazinātu antropogēno ietekmi uz dabas lieguma zonu.

Neitrālajām zonām jāveicina esošo apdzīvoto vietu līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstība, saglabājot novada raksturīgo ainavu un arhitektūru.

Rāznas nacionālā parka pārvaldi īsteno administrācija, kas atrodas Vides ministrijas pakļautībā un darbojas saskaņā ar Ministru kabineta apstiprinātu nolikumu.

Ar 2007.gada jūniju Rāznas nacionālā parka administrāciju veido septiņi darbinieki direktores Andas Zeizes vadībā, kas ilgus gadus strādājusi Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālajā vides pārvaldē. Lai pārvaldītu teritoriju un īstenotu valsts dabas aizsardzības politiku Rāznas nacionālajā parkā, administrācijas struktūru veido dabas aizsardzības daļa, kurā strādā divi inspektori un eksperts, kā arī vides saziņas un dabas tūrisma sektors. Patlaban iestādes kolektīvs nav liels, bet darbiniekiem ir liela pieredze vides aizsardzības jomā un vēlme savas zināšanas pielietot teritorijas ilgtspējīgai attīstībai.

Pašvaldības ir ļoti ieinteresētas, lai laukos atdzīvojas saimnieciskā rosība, lai cilvēki ir pārtikuši, strādājot uz savas zemes, lai bērņudārzi un skolas nepārstāj pildīties ar bērņu čalām, lai apkārtējā vide ir skaista un sakopta. Taču cilvēku attieksmei pret dabas bagātībām jābūt saudzīgai un taupīgai. Svarīgi, lai saimnieciskā darbība atbilstu ekoloģiskajām, dabas aizsardzības un estētiskajām prasībām. Tāpēc, pateicoties pašvaldību iniciatīvai, tika uzsākts nacionālā parka veidošanas darbs. Pašvaldību un administrācijas sadarbība ir ļoti svarīga, lai nākotnē Rāznas nacionālais parks kļūtu par pievilcīgu dabas un rekreācijas objektu, jo mērķis ir kopīgs – Latgales reģiona uzplaukums, atbalstot vietējo uzņēmējdarbību un veicinot dabas tūrisma attīstību.

Adrese: Galdnieku iela 8, Rēzekne, Rēzeknes nov., LV - 4601

E-pasta adrese: anda.zeize@raznasnpa.gov.lv

Autostāvvietas: Ir

Tualetes: WC

Pasākumi: Ir

Ekskursijas: Ir

